

Kutatási jelentés a Baradla-Domica-barlangrendszerben 2025. évben végzett kutatási tevékenységről.

Kutatási engedély iktatási száma: ANPI 932-1/2025.

Kutatás vezetők: Polacsek Zsolt és Ba Julianna.

Előzmények:

részlet 2024 évi jelentésemből:

A Baradla-Domica-barlangrendszer alsó-barlangi kutatásának az ötlete feltételezhetően már Vass Imre korában megszületett. Vass Imre az Óriás-termi víznyelőt látva joggal vetette fel a kérdést: az itt mélybe bukó víz vajon, egy mélyebb helyzetű járaton át folytatja útját a Jósva-forrás felé? Erre a kérdésre kereste a választ a barlang Jósva-fői-szakaszában Jaskó Sándor a Vetődéses-termi-víznyelőnél, Kessler Hubert a Kaffka-labirintusnál, Jakucs László a Megfagyott vízesésnél, Dancza János, majd a Baradla Barlangkutató Csoport a Dancza-aknánál, a Nehéz-út és a Vaskapú-víznyelőinél, valamint Szenthe István az Óriás-termi-víznyelőnél. A felsorolt, nem kis munkával feltárt oldalágak egyike sem hozott jelentős feltáró sikert, ugyanakkor a források felől már 1957-ben sikerült feltárni az 1982-re több mint egy kilométer hosszan megismert Rövid Alsó-barlangot, illetve egy bizonyíthatóan másik alsó barlangi patakot az un. Hosszú Alsó-barlang járatában.



1. ábra A kutatócsapat egy része (Pola, Joci, Fédra, Juli, Áron és Lilla) A képet Karesz, Ede vagy Géza készítette...

Kutatásainkat 2016-ban kezdtük meg, a vízfestésekkel már számos alkalommal kimutatott alsó-barlangok forrás közeli zónájában, a barlangrendszer Jósvafői-szakaszában. Azért ebben zónában, mert itt gyaníthatóak a forrás közelében már esetleg összefutó a Fő-ág alatt húzódó tágasabb járatok, legalább is nézetünk szerint. Munkánkat baradlai léptékben legalább is, kis volumenű munkával 2017-ben siker koronázta. Ekkor a Jósvafői-szakasz legvégén található Kaffka-labirintus legvégső szegletéből kutató aknát hajtvá értük el a 232 m tszf magasságban folyó barlangi patakot. Az újonnan feltárt kb350 méter hosszúságú patakos ágot Kaffka Péterről neveztük el. A barlang ezen szakasza vezeti a Hosszú Alsó-barlang forrásán át felszínre jutó vízmennyiség teljes egészét, és elmondható, hogy a barlang mindmáig egyetlen, az év minden napján aktív ága, ez Hazánk legnagyobb vízhozamú barlangi patakja. A vízhozam becsült értéke alapvízhozamon 7-10 m³/perc.

Ennek az ágnak a feltárása és feltérképezését követően a kutatás hamarosan áthelyeződött a Jósvafői-ág egy másik pontjára a Vetődéses-termi-víznyelőbe. Ezt az oldalágot 1930-as években már bontották, de kisebb járatlabirintusa kevésbé volt ismert a kutatók előtt. A mélypontot mélyítve, egy termecske vált ismertté, mely homokkal kitöltve várta a szabadidejüket itt eltölteni kívánó kutatókat. Végül 2020-ban a feltárás során ugyan elértük a 232 m tszf szintet, és a víz is megjelent a járatlapon, de szabad járatot nem találtunk ezen a helyen. A Vetődéses-termi-ágot felmérve kb170 m éter járatot ismertünk itt meg, hozzátéve, hogy ennek nagyon nagy részét már korábban is ismerték, de térkép nem készült róla sohasem. A térképezés során kiderült, hogy az egyik oldalfülke kisebb bontással összedolgozható a közelben húzódó kb. 120 méter hosszúságú Raisz Keresztélyl-ággal.

A Jósvafői-szakaszban a Vetődéses-termi-ág homokba fulladása után újabb feltárási pontot keresve kezdtük meg 2021-ban a Bokaszorító-víznyelő kutatását.



A Bokaszorító-víznyelő 2025. évi kutatása:

A Bokaszorító-víznyelő oldalág kutatása sajnos az utóbbi években, főleg 2024-ben, egy egyre lassuló feltárássá vált. Ennek oka a mélységének növekedésében, a kutatás körülményeinek egyre rosszabbá, puruttyává válásának, és a csekély eredményeket hozó kutatás demoralizáló hatásában keresendő. Többben a normálisságunkat is megkérdőjelezték már, hiszen a Fő-ágtól számított -11 méteres mélységből mára már -33 méteres mélységbe rágtuk/vájtuk/zúztuk le magunkat, több ezer hiltipatron és minden egyéb eszköz bevetésével. A 2025-ös évben a csapatunkban kialakult defetista viselkedést mérlegelve, a demokrácia minden vívmányát figyelembe véve

elhatároztuk (Juli és én), hogy minden eddiginél nagyobb kampánnyal, az oldal-ág mélyén, különböző helyeken felhalmozott bontási törmelékét kiszállítjuk a Fő-ág egy már korábban is használt depójára. 2025 második felében összesen 13 napot foglalkoztunk ezzel az emberes feladattal, igénybe véve társaink szabadidejét, erejét és végtelen türelmét. Ez utóbbi azért a munka vége felé már igencsak fogyóban volt...

A depók átrendezése után a feltáró munka a Fő-ág szintjétől -33 méteres mélységben folytatódott, mely jelenleg egy ígéretesnek tűnő hasadékvégződésben végződik. Enyhe légmozgás is érezhető a Jósza-forrás felé mutató járatban. Tekintve, hogy ez a mélység már többé-kevésbé azonos az erózióbázis szintjével, további lefelé mélyülésre nem számítunk, de a közeli, egyes elképzelések szerint akár 5-10 méterre levő Rövid Alsó-barlanggal való összekötésre annál inkább.



2. ábra Folyamatos szellőztetés...mert megérdemljük!

Tatabánya 2026. február 13.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Polacsek Zsolt'.

Polacsek Zsolt barlangi kutatásvezető

Kutatási jelentés a Néti-lyukban 2025. évben végzett kutatási tevékenységről.

Kutatási engedély iktatási száma: 826-1-2024.

Kutatás vezetői: Polacsek Zsolt és Ba Julianna.

A Gömör-Tornai Karszton, a Baradla-tömbtől északnyugatra a Kecő-patak völgyében nyíló Néti-lyuk kutatását már harmadik kutatási engedélyes ciklusunkban próbáljuk folytatni. A munkálatok perspektíváiról és nehézségeiről a korábbi jelentésekben beszámoltam. A szűk, időnként forrásbarlangként is működő kb. -15 méter mélységű hasadéknak feltáró kutatásában 2024. évben annyiban állt be változás, hogy november elején a szárazságot kihasználva sikerült az addig csaknem járhatatlanul szűk bejárati aknát feltágítani, ezzel lehetővé téve a további munkát, illetve a végponttól való kitermelést.



1. ábra 2023. december vége, a forrásként működő barlang.

Miért gondoljuk, hogy ezen a helyen érdemes feltáró kutatásba kezdeni?

A barlangnak, mint víznyelési pontnak, és annak bejárata alatt 15 méterrel (attól kb. 50 méter távolságra) folyó Kecő-patak medernyelőjének megfestése 2017-2019 között, igazolta azok hidrológiai összefüggését a Jósza-forráscsoport Medence-forrásával. Az alapján, miszerint a Néti-lyuk nem lehet a Kecő-patak víznyelője (hiszen attól 15 méterrel magasabban nyílik...amikor forrásként működik sem nő a patak vízszintje 10-15 cm-nél többet, inkább az valószínűsíthető, hogy a Néti-lyuk csak ritkán, nagyon jelentős áradások esetén, az attól északra elhelyezkedő területről kaphatja a vizét. Tézisünk szerint, a barlangból előkerülő kvarcit kavics a Silicka-Brezovai poljéból származtatható, ami jelentős észak-déli irányú underground vízvezető járat létezését sejteti. Ha ehhez hozzávesszük azt a tény is, hogy az itt megfestett (és a Kecő-

pataokban nem jelentkező víz), a Medence-forrásból tört ismét elő, adódik a feltételezés: a Baradla-Domica-barlangrendszer vízgyűjtőterülete eddigi feltételezéseinknél jóval nagyobb, a fentiekben vázolt földalatti járatrendszer pedig a Hosszú Alsó-barlang (de legalább is, a Baradla jelenleg ismert fosszilizáló Fő-ága alatt kialakult vízvezető hálózat) része lehet.

Kutatási tevékenység 2025 évben:

Tárgyévben, összesen 9 napot sikerült a Néti-lyuk kutatásával töltenünk. A tavaszi időszakban 3 napunkba telt még a bejárat már kitágított hasadékaiban, egy olyan előre legyártott acél létrát helyeztünk el, mely egyben vödöracsúszkaként is funkcionál. Miután ez megvalósult, az előző évektől eltérően nyári kutatótáborunkat nem a Csodabogyós-barlang kutatására, hanem ezen helyre szerveztük. Ennek során 5 munkanapon át, mintegy 750 vödörnyi kitöltést bontottunk ki és szállítottunk a felszínre. A korábban bonthatatlan, szűk, és Co₂-vel nehezített barlangból ma már ez a munka gördülékenyen folyik, a kitermelés egyszerű és gyors. A barlang mélypontjáról kitermelt erdei talajjal még erősen szennyezett kitöltésben, jellemzően 5-7 cm-es átmérőjű, feltehetően a Poltári/Borsodi, vagy a Szőlősdarói formációból származó kvarcit kavics is nagy mennyiségben tanulmányozható, ami talán a fent vázolt elméletet is igazolhatja. A mélypont, a hegyoldalba mélyülő, nagyjából északi irányba tartó, 1-1,2 méter szélességű oldott, hullámkagylóra hasonlító formákat



2. ábra Az ó-egyiptomi idők óta jól működő technika.

mutató, hasadékjellegű öltő járat képét mutatja, de a genetikájára a csekély előrehaladás, és a nem teljesen tiszta kép miatt még nem tennék megállapításokat. A járatokat elöntő víz eredetére még nem találtunk magyarázatot, az azonban bizonyos, hogy nem a bejárat alatt folydogáló Kecő-patak magas vízállásakor történik mindez. A bontás előtt felkészültünk a korábbi kutatók által leírt magas CO₂ tartalom

kezelésére is (ventilátoros szellőztetés, a felszínről szellőzőcsövön lenyomott levegővel), de erre nem volt szükség. Ezt annak tudjuk be, hogy a bejárta kitágítása, illetve a mélyben enyhén érezhető légmozgás elegendő a járat felszellőzéséhez.

Hazánk területén folyó számos munkálataink első számú célpontja jelenleg a Néti-lyuk, így 2026-ban is folytatni fogjuk a kutatását.

Tatabánya 2026. február 15.

Polacsek Zsolt barlangi kutatásvezető

Kutatási jelentés a Csodabogyós-barlangban 2025. évben végzett kutatási tevékenységről.

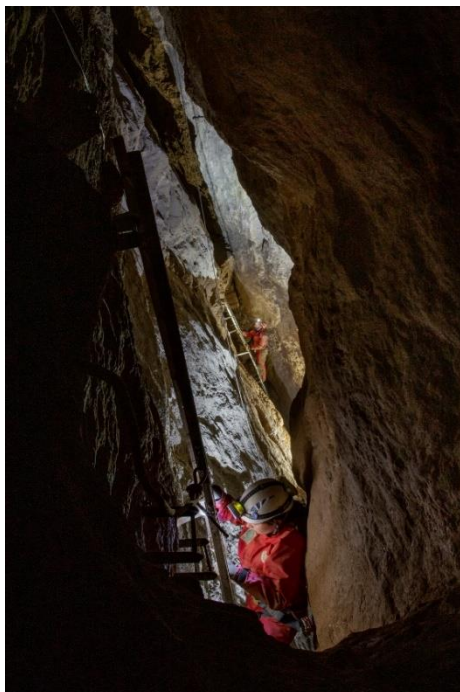
Kutatási engedély iktatási száma: 517-2025

Kutatás vezetők: Polacsek Zsolt és Ba Julianna

A kutatásokban 2023.évben (1 alkalomnál többször) részt vettek: Ba Julianna, Ba Zsuzsanna, Bükkösdí-Garay Vidra, Brautigam Géza, Béres Andrea, Foki Károly, Haász József, Mihalik Zoltán, Mészáros Zsolt és Hajnalka, Polacsek Zsolt, valamint Szabó Zoltán Attila és Jóföldi Zsolt.

A Csodabogyós-barlang kutatásának előzményei, a barlangról röviden:

(részlet 2019. évi jelentéséből)



A Csodabogyós-barlang Balatonederics község külterületén az un. Edericsi-hegy csúcsa alatt 396 m tszf. magasságban nyílik. A barlang felefedezése 1990 szeptemberére datálható, bár a hegyoldalban erősen huzatoló kis nyílás már korábban is ismert volt. A huzatoló lyuk megbontásával végül a Kárpáth József vezetésével működő budapesti Acheron Barlangkutató Szakosztály jutott a barlangrendszer járataiba. Az ő, és a kutatásokba bekapcsolódó balatonedericsi és csersegtomaji kutatók feltárásainak eredményeként 2000-ben a barlang 4100 méter, 2006-ban 5050 méter hosszban vált ismertté.

A jelen kutatási engedéllyel rendelkező kutatógárda 2013-as feltárásai nyomán, a barlang **6500 méter** hosszúságúra növekedett, mélysége a bejáratától számítva már **150 méter**.

1. ábra Létrák a Colosseumban.

A barlang könnyebben járható részei kb. 1000 méter hosszban kalandturisztikai üzemeltetés céljából ki van építve. A barlangban kisebb kis patkósorrú denevér kolónia telel, egyébként minden év szeptemberében betöltött nászbarlang szerepe is bizonyított.

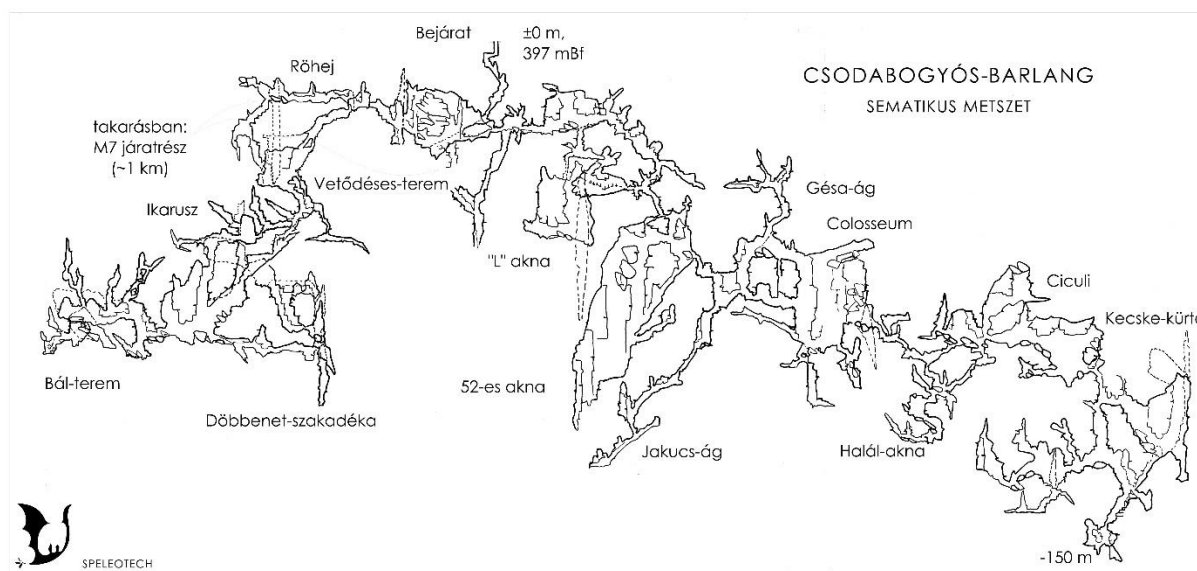
Kutatási tevékenységünk 2013. óta:

A barlangban a jelenlegi kutatócsapat 2013 óta dolgozik. E munka során az első időszakban kb. 1400 méter új, addig ismeretlen járat tárult fel. E járatszakaszok a barlang központi részéből keleti irányba tartanak, és bár eredetileg BP-ágnak neveztük el újabban a Keleti Fő-omladék néven emlegetjük. Az új járatszakaszok térképezését 2015. és 2017. között elvégeztük, így ma elmondható, hogy **az ország egyik nagyobb barlangja (szerintem a 8. leghosszabb, és 10. legmélyebb) melyről teljes, átfogó térképpel rendelkezünk.** A feltáró munka mellett, természetesen szakemberek bevonásával, biológiai vizsgálatok és denevér-faunisztikai vizsgálatokat is végeztünk a barlangban. Ezekről a korábbi évek jelentéseiben részletesen

beszámoltam. Jelenleg a barlang járatainak teljes részletességű tektonikai feldolgozása folyik, melynek eredményéről reményeim szerint, már jövő évi jelentéseimben számolhatok.

Feltáró kutatás 2025. évben:

Tárgyév során folytatódott a **Szél-lik és Csodabogyós-barlang összekötését** célzó feltáró munka a Csodabogyós-barlang felől csak néhány alkalommal folyt. A füstölős ág végpontján a munka nagyon nehézkesnek bizonyult, az előrehaladás nem volt számottevő. Ez okból a munkálatokat a Szél-lik irányából terveztük folytatni, de itt is komoly akadályba ütköztünk. A Szél-lik bejárta ugyanis időközben rendkívül veszélyessé vált, annak cseréje igencsak időszerű lett. A bejárat kútgyűrű cseréjét/kiváltását, illetve a lezárás módosítását, illetve a kutatás folytatását egy másik kutatási engedély keretében Ba Julianna kutatásvezető vezetésével folytatjuk, erről kutatási jelentésében Ő számol be a továbbiakban.



2. ábra A Csodabogyós-barlang egyszerűsített metszete 2025.

A **Colosseum-térség**ének kutatása 2025. évben kevesebb lendülettel folytatódott. Számos napot töltöttünk az itt mélyített kutatóakna falának stabilizálásával, ezért előrehaladás itt nem történt.



A **Bál-teremben**, 2025. évben megkezdett feltárás a terem omladéka alatt, egy régóta ismert huzatos helyen kezdődött január hónapban. Az elmúlt hónapokban az itt mélyülő kutatóakna 11 méteres mélységet ért el, jelenleg egy légrésen át tovább látni egy lapos, kitöltött hasadékban. Az itt feltárt/kiásott résszel a barlang 20 méterrel lett hosszabb.

A Bál-terem térsége több szempontból is érdekes szakasza a barlangnak. A kutatások sikeressége talán ezen a részen a legvalószínűbb. A jelentős huzat, érdekes, a barlang más részeire nem jellemző formakincs és a mélyből feltörő levegő alacsony hőmérséklete (8,8 C), valamint a magas CO₂ tartalom (4000ppm) jelentős további, még ismeretlen barlangszakaszokra utalhatnak. Munkánk folytatása a bejáratától való nagy távolság és mélység miatt, kimondottan nehéz és fárasztó feladat. Ennek ellenére is 2025 évben 20 napot dolgoztunk itt többnyire 6-8 fős létszámmal.

3. ábra A Bál-termi bontás.

Tatabánya 2026. február.15

Polacsek Zsolt barlangi kutatásvezető

Barlangkutatói zárójelentés a Gerecse-hegység területén található Likas-kői-barlang 2024-2025. évi feltáró kutatásáról.

Engedély száma: Dinpi 710-1-2024

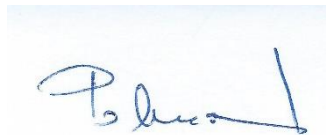
Kutatásvezető: Polacsek Zsolt

A Likas-kői-barlangot 2007. évben fedeztük fel, benne kutatás azóta csak nagyon minimális mértékben, főleg 2008 évben folyt. A barlangról 2016-os jelentésemben bővebben írok, adatai az Országos Barlangnyilvántartásba bekerültek. A triász korú mészkőben kialakult barlang feletti térszínen számos kor, számos kőzete található meg nyomokban, ezekből ugyan csak kis mennyiségben mindegyik a barlangban is fellelhető. Jelen engedélyes időszak első napján (2024 április) a barlang alján található, terveink szerint kitermelésre váró a felszíni zónából beomlott omladékban cseréptöredékekhez hasonló leletek (vagy leletnek vélt dolgok) kerültek elő, ami miatt a munkálatokat leállítottam.

Jelen sorok írásáig (2026.02.12.) a vélt, talán inkább földtani érdekességnek értelmezhető leletek meg/kivizsgálása nem történt meg, kutatási engedélyünk időintervalluma pedig lejárt, a (meg sem kezdett) munkálatokat így befejezettnek nyilvánítottam. Engedélyes időszakban a Likas-kői-barlangban feltáró kutatás nem történt.

Kérem jelentésemet, kutatási zárójelentésként elfogadni szíveskedjenek.

Tatabánya 2026. február 12.



Polacsek Zsolt barlangi kutatásvezető